

Priznanja Občine Škofja Loka za leto 1999

Naziv častni občan Občine Škofja Loka v letu 1999 prejme IVAN OMAN

za njegovo dolgoletno delo na področju družbenega in političnega življenja, s katerim je prispeval k napredku demokracije v Občini Škofja Loka in državi Sloveniji ter dal pomemben doprinos k nastajanju države Slovenije pri njenem osamosvajanju in razvijanju

Ivan Oman, najbrž najbolj znani slovenski kmet in nekoč eden najvidnejših slovenskih demokratičnih politikov, je bil rojen 10. septembra 1929 v Zmincu, na trdni gorenjski kmetiji kot prvi od šestih otrok. Ko še ni dopolnil dvanajst let, se je začela 2. svetovna vojna. Njegovo otroštvo zato ni bilo rožnato, saj so morali otroci vojnega časa hitro odrasti. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Škofji Loki, je pričel s kmetovanjem. S poroko, leta 1960, je od staršev prevzel delo in postal gospodar na kmetiji, ki danes obsega 9 hektarjev obdelovalnih površin in 25 hektarjev gozda. Za kmete so bila težka predvsem leta do 1968, ko v državi niso imeli svojega zagovornika, ampak so vladajoči nanje gledali kot na razrednega sovražnika. Po tem letu so se razmere izboljšale, mogoče je bilo najemati kredite, kupovati kmetijske stroje in razvijati kmetijo.

Ivan Oman

Skupaj s sinom Janezom, najstarejšim od šestih otrok, ki je ostal na kmetiji, še vedno aktivno kmetuje in po besedah družine predstavlja enakovredno polno delovno moč, ki jo v intenzivno mlečno proizvodnjo usmerjena kmetija, z devetdesetimi glavami živine, tudi potrebuje.

V politiko je kot občinski odbornik vstopil kmalu po letu 1968, ko je država omogočila razvoj tudi zasebnega kmetijstva, vendar je kariero občinskega funkcionarja prekinil ob uvedbi samoupravnega delegatskega sistema (1974). Izkazal se je tudi kot predsednik Krajevne skupnosti Zminec in predsednik Kmetijske zadruge Škofja Loka.

Kot kmet, z dobrim poznavanjem domačih pogojev in stanovskih ter strokovnih organizacij v kmetijstvu v državah srednje Evrope, je Oman že v 80-ih letih javno opozoril na nujnost ustanovitve Kmetijsko gozdarske zbornice v Sloveniji. To idejo je v začetku razvijal v Slovenski kmečki zvezi, pozneje v Predsedstvu RS in končno tudi v Državnem zboru RS.

Kot vsestransko stanovsko angažiran je s skupino somišljenikov 12. maja 1988 ustanovil Slovensko kmečko zvezo in postal njen prvi predsednik. Sam meni, da je takrat zavladala neke vrste politična otoplitev, ki je, po dolgem obdobju preganjanja in zapiranja vsakršnih nasprotnikov režima, začela tolerirati združbe opozicije. Tako so ob zavedanju, da bodo leta 1990 volitve, in upanju, da bodo to res prave demokratične volitve, hoteli biti pripravljeni. Stanovska organizacija kmetov je hitro prerasla v politično stranko, politike in javnost pa opozarjala na težave kmetijstva in kmečkega stanu.

Ivan Oman je že v časih, ki niso bili naklonjeni demokratičnemu urejanju družbenih zadev s svojim elementarnim občutkom za enakost in svobodo ter s svojo vztrajnostjo vseskozi poskušal udejanjati nekatere temeljne vrednote demokratične družbe, ki so danes splošno priznane, samoumevne, so temelj naše ustavne ureditve in v svojem bistvu pomenijo eno največjih vrednot današnjega sveta. Tako je bil eden vodilnih politikov demokratične skupine strank in med ustanovitelji zveze demokratičnih strank Demos, ki je izpeljala postopke demokratizacije in osamosvojitve države Slovenije. Med Slovenci je postal znan kot politik, ki je tri mesece pred volitvami izrekel znani stavek: »*Mi gremo na volitve zato, da zmagamo!*« Na prvih demokratičnih volitvah leta 1990 je bil izvoljen v Predsedstvo republike. Na tem mestu je pomembno vplival na prelomna dogajanja za slovensko državo ob plebiscitu, osamosvojitvi in v vojni z Jugoslovansko ljudsko armado.

Zavedal se je pomembnosti ustanovitve lastnih obrambnih enot in bil eden odločnejših zagovornikov nastanka slovenske vojske. Kot edini predstavnik Predsedstva se je marca 1991 udeležil vaj teritorialne obrambe in postrojene enote teritorialne obrambe prvič pozdravil kot Slovensko vojsko; med vojaki je požel val odobravanja. V kasnejših odločilnih trenutkih osamosvojitvene vojne je bil udeležen pri pomembnih, preudarnih in pogumnih odločitvah, s katerimi je takratno vodstvo države Slovenijo pripeljalo do osamosvojitve.

Za sodelovanje v Predsedstvu republike v času osamosvajanja Slovenije je bil leta 1995 odlikovan s častnim znakom Republike Slovenije.

V letu 1992 je bil kot poslanec škofjeloškega volilnega okraja izvoljen v državni zbor, kjer se je aktivno zavzemal za nadaljevanje demokratičnih procesov v Republiki Sloveniji. Tudi kot politik je ohranil pokončno držo in o politiki še danes ne skriva nobenega mnenja. Tako je v enem od intervjujev zagotovil, da naj bi bila politika po definiciji skrb za javne zadeve, ne pa skrb za lastno kariero. Sam trdi, da je pri prvih demokratičnih volitvah šlo prav za to – za skrb za javne zadeve. Ko je z leti ugotovil, da je politika za nekatere predvsem skrb za lastno uveljavljanje, ga je minila volja do političnega udejstvovanja. Hkrati pa je Oman kot pošten kmečki in krščanski človek za plačo poslanca trdo delal; ni se mu zdelo prav, da bi prejemal plačilo za stvari, ki jih ni naredil. Zato ni bil poslanec le osem ur dnevno, ampak je bil na razpolago cel dan. To je od njega zahtevalo velike psihične napore, ki so bili pogosto težji od vsakega fizičnega dela na kmetiji. Zato Oman zavrača vse očitke tistih, ki so mnenja, da poslanci samo sedijo in govorijo, saj se za vsemi dolgimi sestanki skrivajo ogromni kupi papirja s pomembno vsebino, od katerih je odvisna dobrobit ljudi – in take odgovornosti ne more nositi vsak človek. Čeprav je bil Ivan Oman okrog leta 1990 velik idealist, pa ni sanjač. Ko danes komentira politiko, je mnenja, da je oblast hitro pokvarljivo blago, a hkrati ne trdi, da se ne bi nemara enako zgodilo tudi

stranki, ki bi ji sam pripadal, tako globoko namreč verjame v demokracijo in mehanizme nadzora opozicije.

Na svoje politične začetke je zelo ponosen, čeprav se je na začetku ukvarjal z majhnimi zadevami v kmečki zadrugi in na lokalnem nivoju. Toda brezpogojno zagovarja postopno prehajanje iz nižjih v višje sfere politike, saj si lahko le človek, ki si zna sam prislužiti kruh, naprti tudi odgovornost za vodenje.

Ivan Oman je danes v častitljivih letih, a še vedno aktivno sodeluje pri kmečkih opravilih. Razveseljujejo ga predvsem njegovi vnuki, s katerimi se rad igra.

Zlati grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme JOŽE ALBREHT

za dolgoletno in uspešno delo za Občino Škofja Loka, zlasti pri dosedANJI plinifikaciji Škofje Loke

Jože Albreht se je rodil 20. marca 1930 v Račevi pri Žireh, kot šesti otrok Marije in Jožeta Albrehta. Za njim so se jima rodili še trije otroci, a je zaradi revščine doma lahko ostala le najstarejša sestra, ostali so morali služiti. Jože je odšel od doma s šestnajstimi leti. Delo je najprej našel na Jesenicah v železarni, kjer je pol leta delal kot delavec. Nato se je šel učiti za zidarja v Kranj, saj je takratno gradbeno podjetje Projekt zaposlovalo mlade fante kot vajence in jim hkrati nudilo nastanitev s prehrano ter omogočalo šolanje. Tako je še kot vajenec v Žireh pomagal graditi tovarno Alpino. Ker se je izkazal za pridnega in perspektivnega delavca, mu je podjetje omogočilo nadaljnje šolanje na Tehniški srednji šoli gradbene stroke v Ljubljani. Po zaključku je pri Projektu delal kot vodja gradbišča pri gradnji mostu v Gorenji vasi. Večino svojega življenja je nato delal v gradbeni stroki.

Jože Albreht

Leta 1957 se je Jože Albreht poročil in se leto kasneje z ženo Ivo preselil iz Žirov v Gorenjo vas. Še istega leta so ga v Obrtnem gradbenem podjetju Remont v Gorenji vasi zaposlili kot direktorja. To funkcijo je obdržal tudi potem, ko se je podjetje (1962) združilo z loškim Komunalnim podjetjem. Številni ga poznajo tudi kot uspešnega in dolgoletnega direktorja SGP Tehnik Škofja Loka, ki ga je vodil dvajset let – od leta 1966 do leta 1986. Tehnik je bil takrat najuspešnejše gradbeno podjetje v Sloveniji, ki je imelo tri enote – Projektivni biro, Komunalo in Gradbeništvo. Uspešno so izvedli številne zahtevne in pomembne projekte, med njimi npr. loški vodovod. V obdobju njegovega direktorstva se je podjetje širilo in moderniziralo, v Starem Dvoru so postavili novo betonarno in separacijo, ki je v tistem obdobju veljala za najmodernejšo v Sloveniji. V betonarni so imeli tudi delavnice z lesnim in betonskim obratom ter ključavničarstvom. Na Kamnitniku so za delavce zgradili stanovanjsko naselje z lastno menzo. Podjetje je ves čas zaposlovalo med 600 in 700 ljudi, število pa se je spreminjalo glede na gradbeno sezono.

Tehnik je v tem času zgradil čistilno napravo na Suhi, Šešir, Predilnico, Gradis, spomenik v Dražgošah ter stolpnice na Partizanski cesti v Škofji Loki in nekatere stanovanjske objekte v Žireh in Železnikih.

Leta 1984 je Albreht za svoje uspešno delo prejel občinsko priznanje.

Leta 1986 je bil izvoljen za predsednika Skupščine Občine Škofja Loka, kjer se je kot človek, ki je prihajal iz gospodarstva, nenehno trudil za dobrobit cele občine. Želel je izpeljati projekt škofjeloške obvoznice, a so pripravljeni projekti že takrat naleteli na nerazumevanje nekaterih občanov. Podprl je obnovo stavbe Doma obrtnikov, kjer so bila prej stanovanja, in Kašče. Posluh je imel tudi za druga družbena dogajanja, posebno v zadnjih letih njegovega mandata, ob spreminjajočih se družbeno-političnih razmerah do pomladi leta 1990. Bil je zadnji predsednik občinske skupščine, ki je bil še izvoljen med delegati in ne na splošnih volitvah. Med njegovim mandatom se je začela uveljavljati demokracija, ustanavljati so se začele nove stranke, ki so za svoje delovanje potrebovale prostore. Vsem je pozorno prisluhnil in jim omogočil delovanje v javnih prostorih. Prav tako je dobro sodeloval s takratni župnikom Grojzdkom, s katerim sta obudila star in pred vojno uveljavljen krščanski običaj vstajenjske procesije po Mestnem trgu. Z vsemi je vodil odprt dialog in bil je dober pogajalec. Leta 1990 se je ob polni delovni dobi upokojil.

Tudi po upokojitvi si je zelo prizadevno, glede na svoje bogato znanje, izkušnje in poznanstva, trudil pri odločitvah za plinifikacijo Škofje Loke; zlasti potem, ko se je tedanja Skupščina občine odločila za samostojno investicijo plinifikacije in njeno izvajanje. Kot predsednik ožjega in širšega odbora za plinifikacijo je opravil nešteto poti na različne institucije in ministrstva, zlasti pa vrsto, tudi po njegovi zaslugi, uspešnih pogovorov s krajan, ustanovami ter lastniki zemljišč, po katerih danes tečejo glavni vodi plinovoda.

Velika je tudi njegova zasluga pri ureditvi hiše Ivana Groharja v Sorici, saj so vsa glavna zunanja in notranja dela potekala z njegovimi prizadevanji, predvsem z zbiranjem finančnih sredstev in dogovarjanjem z izvajalci.

Dejaven je bil tudi na številnih drugih področjih, med drugim je bil petnajst let poveljnik Civilne zaščite Škofja Loka ter predsednik Ribiške družine Škofja Loka.

Po upokojitvi si je kot strasten ribič čas krajšal z ribolovom, z ženo sta pogosto zahajala tudi v hribe. Leta 1998 ga je zadela lažja možganska kap, zdravniki so v možganih odkrili tumor in ga skušali z operativnim posegom odstraniti; odstranitev je bila uspešna, a so mu pri tem poškodovali centra za govor in ravnotežje, kar ga je priklenilo na posteljo. Kljub temu ni izgubil volje in jasne misli, tako da še danes zelo rad prebira zgodovinsko literaturo, spremlja informativne oddaje in športno dogajanje, v posebno veselje so mu dokumentarne oddaje o živalih. Družbo mu delajo žena, ki mu nudi neprecenljivo podporo in pomoč, ter njuni trije odrasli otroci. Ti s svojimi družinami s sedmimi vnuki živijo v bližini in prav njegovi otroci ga radi opišejo kot zlatega očeta.

Zlati grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme

KMETIJSKA GOZDARSKA ZADRUGA, z. o. o., ŠKOFJA LOKA

za 100-letno uspešno delovanje mlekarne in za druge dejavnosti pri oblikovanju podeželja in varstva okolja

Sedanja Kmetijsko gozdarska zadruga Škofja Loka ima svoje začetke v juniju 1899. Takrat je dvanajst naprednih kmetov iz okolice Škofje Loke ustanovilo Mlekarsko zadrugo. Njen namen je bil ustanovitev mlekarne, kamor bi zadrugniki lahko oddajali mleko.

Mlekarna je zaživela in se uspešno razvijala, tako da je leta 1913 iz bližnje in širše okolice dnevno zbrala že 7.000 litrov mleka. Od vsega začetka so v mlekarni izdelovali loško maslo in različne vrste sirov.

Po 2. svetovni vojni so loško mlekarno pod upravljanje prevzele Ljubljanske mlekarne, pred tem pa jo je od leta 1927 do začetka druge svetovne vojne upravljala novoustanovljena Specialna kmetijska šola za mlekarstvo v Škofji Loki, ki jo je vodil inž. Srečko Škrabec. Pod njegovim ravnanjem so izpopolnjevali opremo v mlekarni, strokovnost učiteljev in pouk pa nenehno izboljševali s praktičnim delom v obratu. Med mlekarno, šolo in dobavitelji mleka je obstajala tesna povezava, veliko truda pa je bilo s strani vseh vloženega tudi v izboljšanje kakovosti mleka in pravilno ravnanje z njim, kar so dosegali z organizacijo predavanj in tečajev.

Po 2. svetovni vojni so v Jugoslaviji nastale številne kmetijske zadruge. To je bilo še posebej pomembno za preživetje slovenskih (pre)razdrobljenih kmetij, ki so nujno potrebovale povezovanje in sodelovanje. Leta 1950 se je Mlekarska zadruga združila s Kmetijsko zadrugo Škofja Loka, ta pa se je leta 1963 pod istim imenom združila še s kmetijskimi zadrugami Selške in Poljsanske doline. Na osnovi Zakona o zadrukah se je leta 1992 reorganizirala v Kmetijsko gozdarsko zadrugo Škofja Loka.

Poleg odkupa in predelave mleka je opravljala tudi druge gospodarske dejavnosti, npr. odkup kmetijskih pridelkov, imela je lastne trgovine, odkupovala je les, organizirala hranilništvo in kreditiranje kmetijstva. V stoletni zgodovini je Zadruga s svojo mlekarno in ostalimi dejavnostmi prav po zaslugi številnih aktivnosti, ki so se odvijale pod njenim okriljem, koristila ne le svojim članom, ampak celotni škofjeloški regiji.

Zadruga je leta 1999 povezovala več kot 700 članov iz škofjeloške občine in obeh dolin. S tega področja je letno odkupila več kot 50.000 m³ lesa, 2.400 goved in 9 milijonov litrov mleka. Z ostalimi odkupi kmetijskih pridelkov, trgovinami reprodukcijskega materiala ter trgovinami široke potrošnje pa je letno ustvarila 2,8 milijard tolarjev prometa in s tem se je med zadrugami v Sloveniji po velikosti uvrščala na šesto mesto.

Zadruga in njene predhodnice so si vedno (v okviru svojih zmožnosti) prizadevale za izboljšanje ekonomskega in socialnega položaja svojih članov. V ta namen sta bila ustanovljena, ter s strani Zadruge finančno in strokovno podprta, Aktiv žena - zadrugnic ter Aktiv mladih zadrugnikov. Slednjemu so zadrugni strokovnjaki kot mentorji pomagali pri delu in usmerjanju kmečke mladine v kmetijske šole. Aktiv žena je bilo interesno združenje,

Zlati grb Občine Škofja Loka je prevzel Janko Porenta, predsednik KGZ Škofja Loka.

ki je povezovalo žene s podeželja. Povezovanje žena ni imelo močnega vpliva samo na žene in njihove družine, temveč tudi širše. S povezovanjem in druženjem so bile namreč stalno prisotne v družbenem življenju, obiskovale so seminarje, tečaje in strokovne ekskurzije. Tako so imele kmečke žene veliko več možnosti za druženje in izobraževanje kot tiste v industriji.

Zadruga je bila kmetom v veliko pomoč pri vključevanju v sisteme zdravstvenega, prostovoljnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Velik del članov je z navdušenjem sprejel možnost, da si tudi kmečki človek pridobi pravico do pokojnine, kar je bilo nekdaj omogočeno le zaposlenim delavcem. Poleg tega si je Zadruga aktivno prizadevala, da so kmečke matere dobile plačan porodniški dopust.

Leta 1967 je zadruga z lastnimi sredstvi organizirala strokovno pospeševalno službo, katere pomoč je bila na voljo vsem kmetom in ne le članom zadruge. Naloge te službe so bile usposabljanje kmetov za čim ustrežnejšo tržno pridelavo, in sicer s strokovnimi predavanji, krožki, tečaji, osebnimi svetovanji na kmetijah, izdelavo razvojnih investicijskih programov, pospeševanjem kmečkega turizma, urejanjem kmetijskih zemljišč, izvajanjem občinskih ter zadružnih pospeševalnih programov itd. Iz vsega omenjenega je razvidno, da je bila Zadruga v kmetijstvu gonilna sila, saj je imela s svojimi službami velik vpliv na oblikovanje podeželja in varstvo okolja.

Z dolgoročnimi cilji je želela KGZ leta 1999 in naprej ohraniti kmetijsko proizvodnjo v hribovskem območju ter s tem obdelanost kmetijskih površin, doseči večjo kmetijsko proizvodnjo z optimalnim koriščenjem kmetijskih površin, ter povečati proizvodnjo mleka in mesa z doma pridelano osnovno krmo. Vse to naj bi dosegli z uvajanjem sodobnih tehnologij na kmetije in s hitrejšim in učinkovitejšim prenosom znanja od stroke h kmetom.

Območje, ki ga s svojim svetovanjem pokriva Kmetijsko gozdarska zadruga obsega naselja Vešter, Podlubnik, Stara Loka, Moškrin, Križna gora, Binkelj, Trnje, Virlog, Papirnica, Pevno, Crngrob, Dorfarje, Forme, Sveti Duh, Trata, Škofja Loka, Suha, Lipica, Godešič, Reteče, Gorenja vas - Reteče, Gosteče, Draga, Puštal, Podpulfra, Pungert, Sv. Andrej, Sv. Ožbolt, Sv. Barbara in Vincarje. Zemljepisno gre za predalpski svet, ki se razteza od Sorškega polja do hribovitega dela Škofjeloškega hribovja, ki spada v območje z omejenimi dejavniki za kmetovanje. Na ravninskem območju Sorškega polja prevladuje živinoreja v kombinaciji s poljedelstvom, delno pridelujejo merkantilni krompir. Zadnja leta se obseg pridelave krompirja zmanjšuje, v kolobar se vključuje več travno-deteljnih mešanic. Krompir nadomeščajo žita, v manjšem obsegu se uveljavlja tudi pridelava zelnjave. V hribovitih predelih prevladuje živinoreja, v kombinaciji z gozdarstvom. Večji del mlečne proizvodnje je v nižinskem območju, v hribovitih predelih prevladuje reja krav dojilj. Po popisu kmetijskih gospodarstev je bilo leta 1991 na škofjeloškem 732 kmetij, ki so imele v lasti okrog 12.700 ha kmetijskih in gozdnih zemljišč v zasebni lasti. Na teh kmetijah so redili okrog 4.700 glav govedi, 100 konj in 380 prašičev. Žal pa je v zadnjih petdesetih letih mogoče zaslediti močno upadanje števila kmečkega prebivalstva, ki je s skoraj 7.000 prebivalcev leta 1961 (25 %) padel na 2.600 prebivalcev leta 1991, kar je predstavljalo le 7 % prebivalstva v Občini Škofja Loka.

Zlati grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme **KAPUCINSKI SAMOSTAN ŠKOFJA LOKA**

za kulturno, duhovno in versko delo kapucinov na Škofjeloškem

Kapucinski samostan je bil v Škofji Loki ustanovljen leta 1706, potem ko je bogat loški trgovec Lukančič (1647) kapucinom v oporoki zapustil večjo posest za izgradnjo samostana. Ločanom so se namreč kapucini, ki so do takrat prihajali iz Kranja pomagat loški duhovščini, zelo priljubili, saj so živeli po načelih evangelijske preprošćine, uboštva, majhnosti in označevanja. Samostani so se povsod po Sloveniji ustanavljali na pobudo prebivalcev mest ali tamkajšnjih oblasti. V Škofji Loki je bil samostanski kompleks s cerkvijo vred pozidan med leti 1707 in 1713 – v skromni obliki – po zgledu drugih kapucinskih samostanov in v skladu z njihovo usmeritvijo. Pri gradnji so pomagali prebivalci bližnje in širše okolice ter številni rokodelci in obrtniki. Samostan ima pet oltarjev – glavnega, dva stranska v glavni ladji cerkve ter dva v kapelah. Samostanski kompleks ima na notranjem dvorišču lasten vodnjak, globok 16 metrov.

Glavna naravnost kapucinskega reda je bilo pridiganje. Po zgledu Frančiška Asiškega so vpeljali novo evangelijsko pridigo, ki naj bi vse vernike povrnila ali usmerjala k resnični katoliški veri. Pridige naj bi s kratkimi nauki in jasnimi razlagami približali ljudem, s tem pa kazali predvsem na lepoto in prisrčnost Kristusovega nauka. Že študijski programi znotraj reda, ki je poudarjal pridiganje kot najpomembnejšo dejavnost, je veleval poglobljen študij ter dobro splošno izobrazbo. Temeljita priprava kapucina na pridiganje je namreč zahtevala širšo intelektualno raven zavedanja. Pridigarji so tako morali obvladati teologijo, tudi logiko in filozofijo. Pri skupnih obedih je v skupnostih kapucinov navada, da berejo iz kakšne duhovne knjige, enako pa vsak dan po dve uri razmišljajo ob odlomkih iz Svetega pisma.

Kapucini so se že od začetkov reda osredotočali predvsem na študij in tolmačenje Kristusovega trpljenja, zato so tudi loški kapucini v adventnem in postnem času v matični cerkvi svete Ane cele dneve spovedovali, večkrat dnevno pridigali ter redno obiskovali bližnje in daljne cerkve, v dogovoru s tamkajšnjo duhovščino. Pridigali so tudi v zelo oddaljenih krajih, npr. v Trstu, Radgoni, na Vipavskem Križu; namen pridig je bilo širjenje evangelija in možnosti spovedovanja prebivalcev.

Samostan je imel pred 2. svetovno vojno nekaj časa tudi svojo interno teološko šolo, kar je precej povečalo število kapucinov v loški skupnosti. V teh letih je v samostanu živelo tudi do 15 bratov, najmanjšo skupnost pa so v vmesnih letih (izvzeta so vojna leta, ko je bil samostan razpušćen) predstavljali trije.

Prav iz usmeritve kapucinov k pridiganju, ki je temeljilo na osnovi (s)poznavanja Svetega pisma, predvsem nove zaveze in evangelija, izhaja tudi njihova skrb za knjige.

Logotip Škofjeloškega pasijona. (oblikovanje:
Barbara Sušteršič in Jure Miklavc)

Iz te potrebe se je razvila knjižnica, ki je izrednega pomena tako za širšo domačo kot svetovno skupnost. Veliko knjig so dobili ob razpustitvi kapucinskega samostana v Kranju, v času Jožefa II., nekaj iz drugih kapucinskih samostanov v Ljubljani, Novem mestu in drugod, nekaj pa so jim jih poklonili donatorji v zahvalo ali dar. Tako danes v knjižnici hranijo okrog 5000 dragocenih starih knjig, ki imajo status kulturnega spomenika, pa tudi 19 inkunabul – knjig, natisnjenih pred letom 1500, ter prevod Biblije Jurija Dalmatina. Izjemno dragocena je samostanska kronika, v katero so kapucini zapisali svoje dejavnosti ter dogodke v Škofji Loki od sredine 18. stoletja dalje. Iz nje izvemo veliko o praznovanjih krščanskih praznikov, menjavah patrov, navodilih škofov in različnih opravilih, posredno tudi o samem mestnem življenju.

Mnogo pridig in drugih pomembnih zapisov je bilo natisnjenih oziroma jih knjižnica hrani kot rokopise v samostanskem arhivu. Med ohranjenimi rokopisi predstavlja največjo posebnost Škofjeloški pasijon oziroma Processio Locopolitana. Gre za najstarejše v celoti ohranjeno slovensko dramsko besedilo, ki ga je leta 1721 napisal kapucin pater Romuald Marušič in je bil leta 1999, po skoraj 250-ih letih, ponovno originalno uprizorjen. Pasijonsko zgodbo predstavlja 20 prizorov, ki temeljijo na svetopisemski vsebini, s poučkom na Kristusovem trpljenju. V prireditvi nastopa 600 nastopajočih, od tega 80 konjenikov. Prvotne uprizoritve so se kot spreved po mestu odvijale v velikonočnem času od leta 1721 do 1767, po tem letu je goriški nadškof procesije prepovedal. Leta 1999 je pod režijskim vodstvom Marjana Kokalja, ter ob podpori Občine Škofja Loka in ob sodelovanju Kapucinskega samostana, predvsem patra Metoda Benedika, Škofjeloški pasijon kulturno in duhovno povezal celoten škofjeloški prostor, Škofjo Loko pa napravil za pomladno kulturno središče naše države.

Poseben razlog za podelitev občinskega priznanja Kapucinskemu samostanu je tudi odprtost kapucinov vsem ljudem dobre volje, njihova skromnost in požrtvovalnost. Še danes znajo sedanjemu času primerno duhovno spodbujati ljudi k smiselnosti življenja, k upanju in veri v dobro ter delijo duhovno in kulturno krepčilo.

Samostan je s svojo kulturno, duhovno in versko prisotnostjo kapucinov v preteklosti, pa tudi s sedanjim delom, pomembno kulturno in duhovno povezal in zaznamoval Slovenijo, posebej pa Škofjo Loko.

Zlati grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme

»SOŽITJE«, DRUŠTVO ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIM ŠKOFJA LOKA

za dolgoletno izredno uspešno in družbeno pomembno delo, ki je trajnejšega pomena in je pomembno prispevalo k razvoju in ugledu občine na področju organiziranega humanitarnega delovanja, katerega temeljna skrb je celovita pomoč osebam z motnjo v duševnem in telesnem razvoju ter njihovim družinam skozi celo življenjsko obdobje

Leta 1998 je minilo 30 let neprekinjenega organiziranega delovanja humanitarnega društva Sožitje. Njihov temeljni namen in cilji so skrb in pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju od rojstva do smrti, njihovo izobraževanje, osveščanje ter izobraževanje in skrb za njihove družine, sorodnike in rejnike. Društvo je imelo leta 1999 212 članov, od tega 103 člane z zmerno motnjo v duševnem razvoju, preostalih 109 članov pa so bili

starši, strokovni delavci in drugi simpatizerji, ki so v društvo vključeni prostovoljno.

Ob ustanovitvi društva (1968) so si člani zadali predvsem dve nalogi: pomagati staršem in strokovnim delavcem pri skrbi za prizadete osebe, jih poiskati in jim pomagati, da se enakopravno vključijo v šolo, delo in življenje.

Društvo je s svojim delovanjem v kasnejših letih pripomoglo k izgradnji celostnega mozaika pomoči za svoje varovance. Dejavno je sodelovalo pri ustanovitvi pomembnih ustanov, kot so na primer Oddelki za delovno usposabljanje pri osnovni šoli s prilagojenim programom (današnja Osnovna šola Jela Janežiča), Oddelek razvojnega vrtca v vrtcu Najdihojca, delavnice pod posebnimi pogoji v Centru slepih in slabovidnih Škofja Loka ter Oddelek za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju pri osnovni šoli Jela Janežiča.

Društvo Sožitje je postalo pomemben osnovni in povezovalni člen pri izvajanju celostne skrbi za duševno in telesno prizadete osebe in njihove družine, ko je začelo sodelovati z Zdravstvenim domom Škofja Loka in dr. Štefko Križnar, specialno pediatrijo, ki je v sodelovanju s šolami uvedla športno-zdravstveno vzgojo za bolne, razvojno motene in invalidne učence. Leta 1972 je organizirala register in ambulantno za razvojno motene otroke Škofje Loke in obeh dolin, kar je izrednega pomena za zdravje teh otrok in sodelovanje s starši ter načrtovanje dela zdravnikov ter splošno evidenco; tri leta kasneje se je pričel voditi tudi državni register otrok z motnjo v razvoju.

Delovanje društva in njegovih požrtvovalnih članov je moč čutiti na vsakem koraku. Ob pomoči Zveze društev Sožitje in Občine Škofja Loka so kupili dva kombija, ki sta prilagojena potrebam članov, in sta vse dneve na razpolago prevozom otrok, ki jih potrebujejo. Člani sveta društva Sožitje organizirano prevzemajo in izvajajo naslednje naloge: organizirajo predavanja, seminarje, obiske na domu, pa tudi letovanja in družabna srečanja za svoje člane, usmerjajo zdravstveno pomoč k tistim, ki jo potrebujejo, družinam pomagajo skozi najhujše trenutke ob soočenju z dejstvom, da bo njihov otrok za vedno ostal na stopnji otroka ter jih seznanjajo z oblikami varstva, izobraževanja in zaposlovanja. Spodbujajo in seznanjajo jih predvsem s tistimi dejavnostmi in informacijami, ki jih njihovi uporabniki lahko dosežejo in uporabijo v svojem okolju.

Pod okriljem društva Sožitje deluje tudi specialna olimpijada, ki je priložnost, da se člani društva tudi športno udeležujejo. Program specialne olimpijade ni namenjen le športu, ampak združuje športne, socialne in kulturne aktivnosti. Športni rezultat ne predstavlja edine vrednote, saj se specialno olimpijado označuje kot način življenja, vadbe, socializacije in drugih vidikov skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju.

Osebe z zmernimi in težjimi motnjami se v enakopravnem športnem boju pomerijo s sebi enakimi. Z nastopom na igrah specialne olimpijade tekmovalci premagajo tudi sami sebe, svojo lenobo in telesno neaktivnost. Zato Društvo Sožitje svoje člane spodbuja k športni aktivnosti in rekreaciji ter udeležbo na tekmovanjih, kjer ni pomembno zmagati, ampak sebi in drugim dokazati, da se lahko s pogumom in voljo naredi marsikaj.

Ob praznovanju 30-letnice društva
Sožitje, 6. junij 1998.

Društvo v zadnjem času vlaga veliko navora tudi v iskanje ustrezne hiše v Škofji Loki, kjer bi imeli svojo bivalno skupnost. To bi pomenilo prehod iz dnevnega varstva oseb z motnjami v duševnem razvoju k štiriindvajseturnemu skupnemu bivanju. Čeprav je tudi dnevno varstvo izrednega pomena za aktivno vključevanje članov v družbeno življenje in delovno okolje z opravljanjem koristnega in za njihove zmožnosti primerne dela, pa bivalna skupnost omogoča samostojno življenje s stalnim nadzorom in pomočjo zaposlenih. Člani morajo sami skrbeti zase in svoje okolje. Pri iskanju primernih prostorov društvu pomagajo simpatizerji in prostovoljci, ki tudi sicer opravijo veliko pomembnega dela v društvu. Prostovoljec pri društvu Sožitje je lahko vsaka pozitivno naravnana polnoletna oseba, ki ima občutek za delo z omenjeno populacijo. Seveda pa le volja ni dovolj, saj je za delo z osebami, ki imajo motnje v duševnem razvoju, treba veliko strokovnega znanja. Zato se mora prostovoljec udeležiti obveznega uvajalnega seminarja, izvesti neko aktivnost za varovance ter o tem napisati poročilo, ob koncu pa se udeleži še zaključnega seminarja; na koncu dobi potrdilo o opravljenem prostovoljnem delu.

Do leta 1998 je društvo trideset let neprekinjeno skrbelo za družabne in druge stike članov, kar je pripomoglo k dobri izmenjavi izkušenj in svoje delo enako zavzeto opravlja še danes. Člani opozarjajo na nove razmere ter potrebe družin in posameznikov, opozarjajo na manjkajoče specifične institucionalne oblike pomoči na svojem območju. Za mnoge družine so rešili eno največjih težav, in sicer prevzem organizacije prevozov uporabnikov do institucij, s čimer so omogočili dosegljivost strokovnih storitev.

Društvo je danes nevladno, nestransko, nepridobitno in prostovoljno društvo za napredek skupne in posamične skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju, njihove starše in člane družin. Vključeno je v nacionalno Zvezo Sožitje, ki ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področjih socialnega varstva, zdravstva, kulture in šolstva.

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme JANEZ KEPIC za dolgoletno in uspešno delo na komunalnem področju Škofje Loke

Janez Kepic je bil rojen leta 1939, po poklicu je diplomirani komunalni inženir, ki je kot dolgoletni direktor Komunalnega podjetja Škofja Loka s svojim požrtvovalnim delom pomembno pripomogel k razvoju Občine Škofja Loka.

Kot vodilni strokovni delavec je s svojim delom, ki je bilo ves čas neposredno povezano s komunalnim urejanjem okolja, zagotavljal pogoje za takšno komunalno opremljenost okolja, da je bilo širše območje Občine Škofja Loka primerno, ponekod celo zgledno, urejeno. Njegova osnovna usmeritev pri razvoju komunalne infrastrukture je bila, da se porabnikom komunalnih storitev zagotovi čim boljšo kakovost in zelene količine, ob čim nižji oziroma primerni ceni. To je bilo mogoče zaradi njegovega izjemnega prispevka pri pridobivanju nepovratnih sredstev oziroma kreditov z ugodnimi obrestnimi merami; in sicer na različnih medobčinskih in republiških institucijah.

Njegovo delo je ves čas temeljilo na vzpostavljanju podlag, da se komunalne dejavnosti v Škofji Loki lahko razvijajo načrtno in brez omejitev. Pripravil je obsežne dokumentacijske podlage za razvoj komunalne dejavnosti, kar je vplivalo tudi na lažje pridobivanje finančnih sredstev in stroškovno realizacijo. Z načrti so bili seznanjeni tudi občani, ki so

se kmalu začeli zavedati, da so morda trenutno nekoliko višji stroški storitev dolgoročna naložba v razvoj.

Najpomembnejše investicije, ki so pomembne za razvoj občine, so naslednje: v letih od 1977 do 1980 sta bila izdelana samoupravni sporazum in investicijski program za povečanje kapacitet in omrežja loškega vodovoda ter dograditev loške kanalizacije in čistilne naprave na Suhi. Na tej osnovi se je na Kamnitniku dogradil 4.160 m³ vodohran ter cevovod Kamnitnik–Gorenjska predilnica, s kasnejšo izgradnjo cevovoda, ki je imelo črpališče na Sorškem polju. V letih od 1980 do 1985 se je uredilo zajetje na Trebiji. Čistilna naprava na Suhi je bila s 25.000 PE povečana na 85.000 PE, uvedeno je bilo koriščenje bioplina v gniliščih, z bioagregati se je začelo pridobivati električno energijo, toploto pa uporabljati za ogrevanje blata iz čistilne naprave. Šlo je za prvo čistilno napravo v nekdanji Jugoslaviji, ki je leta 1984 začela koristiti bioplin za lastno toplotno in električno energijo. V Železnikih se je po letu 1976 zgradila čistilna naprava, v letih od 1980 do 1985 pa zajetje in cevovod Plenšak–Alpes, s čemer se je odpravilo strahotno pomanjkanje pitne vode v kraju. Po letu 1985 so zgradili potrebni cevovod in črpališče pitne vode nad Mlinarjem ob Račevi, s tem pa se je tudi Žirem zagotovila manjkajoča količina pitne vode. Po letu 1990 se je pričelo s plinifikacijo Škofje Loke, posledice tega so pozitivni vplivi na kakovosti zraka v Škofji Loki.

Janezu Kepicu je zdravstveno stanje preprečilo, da bi zastavljene projekte v Škofji Loki sam tudi dokončal.

Janez Kepić

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme FILATELISTIČNO DRUŠTVO »LOVRO KOŠIR« ŠKOFJA LOKA

za 50-letno uspešno delovanje in promocijo Škofje Loke doma in po svetu

Filatelistično društvo »Lovro Košir« Škofja Loka je leta 1999 praznovalo petdesetletnico delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1949, na pobudo Filatelistične zveze Slovenije. Upravni odbor so vodili predsednik Otokar Burdych, podpredsednik Vojislav Veselinovič, tajnik Velimir Sloboda ter blagajnik Stanislav Strgulc. Društvo je ves čas skrbelo za spodbujanje in približevanje filatelije širšemu krogu občanov, zlasti mladini. V petdesetih letih delovanja je organiziralo veliko društvenih, državnih in mednarodnih filatelističnih razstav, pod uveljavljenim imenom Loka FILA. Izdali so mnogo pomembnih katalogov, žigov, dopisnic, jubilejnih ovojnic in drugega poštne grafičnega. Prvo razstavo so organizirali v izložbi urarja Plantariča na Mestnem trgu (1951). Prikazovala je znamke, kataloge in filatelistični pribor.

Pet let kasneje so škofjeloška podjetja organizirala prvo gospodarsko razstavo, na kateri so filatelisti sodelovali s svojo prvo samostojno društveno razstavo. Občinstvo jo je dobro sprejelo, kar jih je opogumilo za organizacijo številnih novih razstav. Takrat je društvo izdalo dva priložnostna ovitka za znamke: enega z rojstno hišo Lovra Koširja in

Člani Filatelističnega društva »Lovro Košir« Škofja Loka na občnem zboru leta 1998.

drugega z znakom razstave.

Ob 1000-letnici Škofje Loke je društvo v galeriji na Loškem gradu organiziralo večjo društveno razstavo, ob kateri je na predlog društva izšla znamka z motivom najstarejše znane upodobitve mesta Škofja Loka. Odmevnost razstave kažeta občinsko priznanje in priznanje Filatelistične zveze Slovenije (FZS). Leta 1979 so ob 30-letnici društva in ob 100-letnici smrti Lovra Koširja organizirali republiško tekmovalno filatelistično razstavo Škofja Loka 30 let v svobodi. Razstava je vključevala triinštirideset razstavljalcev s petinosemdesetimi zbirkami v tristo dvajsetih vitrinah in še danes velja ta razstava za največjo filatelistično razstavo na Slovenskem.

Sodelovanje z Loškim muzejem se je še posebej poglobilo z idejo takratnega ravnatelja Andreja Pavlovca, ki je zagovarjal postavitev zbirke znanih Ločanov, med katere spada tudi izumitelj poštne znamke Lovro Košir. Društveni član Albert Murn je zbral gradivo o njem in o zgodovini pošte v Škofji Loki. Gradivo je bilo krajši čas razstavljeno na oddelku za PTT (pošto, telegraf, telefon) pri Loškem muzeju, ki je nastal v sodelovanju s Pošto Slovenije in FZS. Prostor za Poštni muzej se je kasneje našel v Starološkem gradu, v sodelovanju s Centrom slepih in Tehniškim muzejem Slovenije. Večina predstavljenega materiala v muzeju je bila s področja telefonije in telegrafije, imel pa je tudi oddelek za filatelijo. Aleksander Elsner je muzeju podaril zbirko »Slovenika«, pošta pa je izdelala nekaj poskusnih odtisov in osnutkov slikarja Vavpotiča za prvo slovensko znamko »Verigar«.

Škofjeloško filatelistično društvo je eno najpomembnejših filatelističnih društev v Sloveniji in je poznano tudi izven naših meja.

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme **LEOPOLDINA DEMŠAR**

za večletno in uspešno delovanje na področju problematike delovnih invalidov v Škofji Loki

Leopoldina oziroma Poldka Demšar je bila rojena leta 1928 na Dunaju in ker je njena mati ni mogla preživljati, je Poldka otroštvo preživela pri krušnih starših na Štajerskem. To je močno vplivalo na njeno življenje, saj je že od malega znala ceniti dobroto in naklonjenost soljudi; tako se že 34 let razdaja kot članica in predsednica Društva delovnih invalidov Škofja Loka.

Demšarjeva je leta 1948, skupaj z dvanajstimi dekleti, prišla na izpopolnjevanje iz mariborske predilnice v Škofjo Loko. V Gorenjski predilnici na Trati je dobila delo in v Škofji Loki tudi ostala. Zaradi bolezni je postala invalidka I. stopnje. Takratna predsednica društva invalidov jo je prepričala, da se je leta 1975 včlanila v društvo in takoj postala poverjenica – prevzela je terensko delo, obiskovala člane na domovih, pobirala člana-rino in jim raznašala darila ob praznikih. Leta 1990 so jo izvolili za predsednico društva, to funkcijo opravlja še danes.

Delo in prizadevanja Poldke Demšar so vtakani v vse programe društva. Društvo je leta 1999 štel 900 članov, med katerimi so bili večinoma delovni invalidi, kar pomeni, da je do njihove poškodbe in stanja invalidnosti prišlo med delom. Društvo je sicer delovalo v dobrobit vseh invalidov v občinah Gorenja vas - Poljane, Železniki in Škofja Loka. Poldka ima izreden posluš za pravilno oceno socialnega in ekonomskega položaja invalidov, iz česar izhajajo tudi njene pobude za izboljšanje razmer pri posameznih invalidih in invalidih na splošno. Društvo je tako številnim pomagalo, da so ohranili največjo možno mero samostojnosti in kakovosti življenja. Društvo v prvi vrsti skrbi za ohranjanje zdravja invalidov. Članom so na voljo hišice in apartmaji ob morju in v zdraviliščih, kjer si lahko odpočijejo in naberejo novih moči. Pod predsednikovanjem Demšarjeve sta se v društvu razvili tudi športna dejavnost in rekreacija. Tako med letom pripravljajo pohode in izlete, ki zadovoljujejo potrebe članov po druženju, skupnem preživljanju prostega časa, spoznavanju novih krajev in učenju. Številni člani resno trenirajo smučanje, kegljanje, balinanje in pikado ter se udeležujejo tekmovanj.

Za svoje požrtvovalno delo je Demšarjeva dobila srebrno odličje Republike Slovenije ter zlato in srebrno priznanje Zveze društev delovnih invalidov Slovenije. Vsa priznanja, vključno s srebrnim občinskim grbom, hrani v prostorih društva, saj pravi, da pri vsem delu nikoli ni bila sama in so to priznanja za celotno društvo; vsa pa dajejo tudi novo voljo za delo, saj je lepo, da širša skupnost opazi trud in prizadevanja.

Leopoldina Demšar

Vojko Rupnik

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme VOJKO RUPNIK

za večletno izjemno uspešno delo na področju vzgoje in varnosti v cestnem prometu, ter za zgledne uspehe in požrtvovalnost na vseh področjih javnega delovanja ter za delo, ki ga poleg svojih službenih obveznosti opravlja z velikim zanosom tj. osveščanje o vzgoji in varnosti v cestnem prometu na osnovnih šolah in vzgojno varstvenih ustanovah občine Škofja Loka, kakor tudi o vzrokih in strašnih posledicah uživanja mamil v višjih razredih osnovnih šol ter v srednjih šolah

Vojko Rupnik je bil rojen leta 1962. Na Policijski postaji v Škofji Loki je začel delati leta 1985. S svojo dolgo delovno dobo in kakovostnim delom si je ustvaril ugled ne le med policisti, ampak tudi med občani Občine Škofja Loka.

Kot vodja okoliša je s svojim delom pomagal vzdrževati javni red in mir. Zelo uspešno je sodeloval s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Avto-moto društvom in avtošolami. S svojim načinom dela in odnosom do občanov je pri njih užival vso podporo, vedno je bil pripravljen pomagati in svetovati.

Njegovo delo vodje policijskega območja ni bilo samo v zadovoljstvo občanov, ampak je bilo tudi v interesu vseh, ki skrbijo za večjo varnost in boljšo osveščenost odraščajoče predšolske in šolske mladine. Rupnik se je v zadnjih letih še posebej zavzemal za mlade in šoloobvezne otroke, kar je zelo koristno in pohvale vredno delo. Še posebej zato, ker prihaja v Škofji Loki zaradi večjega števila srednjih šol do prepleta mladih iz različnih okolij. Tako se v mestu in na šolah dnevno srečujejo dijaki z različnimi vedenjskimi vzorci in vzgojnimi osnovami, tudi takšnimi, ki lahko vodijo do povečanega obsega nasilnih dejanj, kraj in dosegljivosti drog. Rupnik na to preventivno opozarja in s tem skrbi, da se tako mladi kot starši zavedajo potencialnih nevarnosti. Med šoloobvezno mladino, učitelji in vzgojitelji je izredno priljubljen, od otrok je dobil tudi vzdevek prijazni policist.

Osební projekti Vojka Rupnika so Varna pot v šolo – v lastni režiji je izdelal video kaseto za večjo varnost otrok v cestnem prometu, Policijska se predstavlja, ... predavanja o nasilju, drogah in prehodu osnovnošolcev v srednje šole. S temi projekti je pomagal predvsem staršem, da njihovi otroci ne bi zašli na stranpoti in bi bili varni v prometu, ki ga je tudi v naši občini vedno več in je vse bolj nevaren. Na škofjeloški lokalni televiziji je Rupnik objavljal poučne videospote, ki so jih mladi z zanimanjem spremljali.

Pohvalna so tudi prizadevanja za ustanovitev LAS – Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti v Občini Škofja Loka, ki se še danes aktivno bojuje proti različnim oblikam zasvojenosti.

Vojko Rupnik je sodeloval tudi pri mnogih odgovornih in odmevnih nalogah policije, prav tako pa tudi v osamosvojitveni vojni za samostojno Slovenijo.

Je član več društev in velik ljubitelj glasbe. Igra pet instrumentov: klarinet, pozavno na poteg, harmoniko, kitaro in bariton. Petnajst let je igral pri pihalni godbi Alpina Žiri in tri leta pri pihalni godbi v Škofji Loki.

Bronasti grb Občine Škofja Loka za leto 1999 prejme
MARJAN KOKALJ.

za režijo uprizoritve Škofjeloškega pasijona

Marjan Kokalj je bil rojen leta 1969, v enajstčlanski družini v Topoljah v Selški dolini. Osnovno šolo je obiskoval v Železnikih, študij nadaljeval na Gimnaziji Škofja Loka, nato pa na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani doštudiral etnologijo in slavistiko. Pri študiju etnologije se je specializiral za ljudsko igro, pri slavistiki za dramatiko. V svoji mladosti je že večkrat režiral igre na amaterskih gledaliških odrih v Selški dolini in Vodicah. Poleg rednega študija na Filozofski fakulteti je obiskoval tudi Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, kjer je redno obiskoval predavanja, povezana z režijo. V Šentjakobskem gledališču je opravil enoletni tečaj igraltva. Skrivnosti ljudske igre in gledališča so mu predstavljali skrivnostni, drugi svet, katerega del si je nadvse želel biti tudi sam.

Marjan Kokalj

Kljub močnemu zanimanju za gledališče pa je režiser Škofjeloškega pasijona, ki je bil marca in aprila leta 1999 uprizorjen v Škofji Loki, postal po naključju. V Selcih je namreč v kulturnem društvu režiral igro Turški križ, ki je bila pravi spektakel, v katerem so nastopali tudi konjeniki. Kot sam pravi, je igra na loške občinske može, ki so si jo ogledali, napravila tako močan vtis, da so mu ponudili režijo pasijona.

Sicer pa se je z besedilom Škofjeloškega pasijona, ki je prvo ohranjeno zapisano dramsko besedilo v slovenskem jeziku in spada med najelitnejšo kulturno dediščino Slovencev, srečal že prej. Ko so potekali prvi pogovori o možnostih uprizoritve Škofjeloškega pasijona, je ponudil svojo pomoč predvsem kot etnolog. Priprava na Pasijon v vlogi režiserja pa je od njega zahtevala izredno natančen študij besedila ter pripravo režijske knjige, nato pa je moral svoje delo in stališča zagovarjati tudi pred različnimi komisijami. Intenzivne priprave na uprizoritev so se pričele že novembra 1997 in so trajale vse do prve uprizoritve, marca 1999. Prireditve je vključevala več kot 600 nastopajočih, med njimi 80 konjenikov.

Kokaljeva naloga je bila voditi celotno uprizoritev, od dramaturške obdelave igre do obdelave kostumov in scene. Za področje glasbe, kostumografije, igre, oblikovanja, lektoriranja, kulinarike in tehnične izvedbe je pridobil ustrezne strokovnjake, s katerimi je sodeloval in koordiniral njihovo delo. Za organizacijo kulinaricne ponudbe je izdelal ustrezno etnološko raziskavo o prehrani na Loškem in organiziral teoretično-praktični tečaj za gostince. Na tej osnovi so na sami prireditvi obiskovalcem postregli z avtohtoni mi jedmi iz Škofje Loke in njene okolice iz časa uprizarjanja škofjeloških pasijonskih iger.

Škofjeloški pasijon je presegel pomen občinske prireditve in je postal enkratna promocija Občine Škofja Loka ter hkrati vseslovenski kulturni dogodek, ki je doživel nepričakovane mednarodne odzive in velik obisk. Pasijon je pripeljal v Škofjo Loko okrog 40.000 gledalcev, kar nedvomno govori o visoki kulturni in umetnostni vrednosti dela Marjana Kokalja. Ogledalo si ga je tudi precej Slovencev iz zamejstva in drugih krajev sveta, o čemer so poročali tudi tamkajšnji mediji.